

2023 წლის ერთიანი ეროვნული საგამოცდო პროგრამა ისტორიაში

<i>საგამოცდო საკითხთა ჩამონათვალი</i>	<i>საკითხთა დეტალიზებული ჩამონათვალი (დაზუსტება)</i>
1) პრეისტორიული ეპოქა	პირველყოფილი საზოგადოება (ქვის ხანა, ბრინჯაოს ხანა)
2) ძველი აღმოსავლეთი და საქართველო	ძველი ეგვიპტე (სახელმწიფოს წარმოქმნა, საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, რელიგია); ბაბილონი (სახელმწიფოს წარმოქმნა, საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, რელიგია); ასურეთი, ურარტუ (სახელმწიფოების წარმოქმნა, საშინაო და საგარეო პოლიტიკა); ფინიკიური ქალაქ-სახელმწიფოები და ფინიკიური კოლონიზაცია; დიაოხი და კოლხა; აქემენიანთა ირანი (სახელმწიფოს წარმოქმნა, საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, რელიგია).
3) ძველი საბერძნეთი, ძველი რომი და საქართველო	ძველი საბერძნეთი (ათენი, სპარტა, ბერძნული კოლონიზაცია, ბერძენ-სპარსელთა ომები); ალექსანდრე მაკედონელი, ელინიზმი და ელინისტური სახელმწიფოები; ქართული სახელმწიფოები ელინისტურ ხანაში (კოლხეთი, ქართლი); ძველი რომი: რომის რესპუბლიკა; რომის იმპერია I-IV საუკუნეებში (საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, რელიგია); რომი და საქართველო (პომპეუსის ლაშქრობა, ურთიერთობა I-II საუკუნეებში).
4) მსოფლიო და საქართველო III-X საუკუნეებში	ევროპა IV-V საუკუნეებში (ხალხთა დიდი გადასახლება, რომის იმპერიის ორად გაყოფა, დასავლეთ რომის იმპერიის დაცემა, ბარბაროსული სამეფოების ჩამოყალიბება); ქრისტიანობა (წარმოშობა, გავრცელება, I, IV და VII მსოფლიო საეკლესიო კრებები); ქრისტიანობის გავრცელება საქართველოში; ვახტანგ გორგასალი (საშინაო და საგარეო პოლიტიკა); ბიზანტია (სახელმწიფოს ჩამოყალიბება; საშინაო და საგარეო პოლიტიკა); სასანიანთა ირანი (სახელმწიფოს ჩამოყალიბება; საშინაო და საგარეო პოლიტიკა); დიდი ომიანობა; ერისმთავრობის დაწესება ქართლში; პაპობა, პაპის ოლქის ჩამოყალიბება; კარლოს დიდი, ფრანკთა იმპერია (საშინაო და საგარეო პოლიტიკა), იმპერიის დაშლა; არაბები და მათი დაპყრობები; ისლამის წარმოქმნა და გავრცელება; არაბთა სახალიფო (სახელმწიფოს ჩამოყალიბება, საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, კულტურა); არაბთა ბატონობა საქართველოში;

<p>5) მსოფლიო და საქართველო X-XV საუკუნეებში</p>	<p>ქართული სამეფო-სამთავროები VIII-X საუკუნეებში.</p> <p>სადვთო რომის იმპერია (სახელმწიფოს ჩამოყალიბება, საშინაო და საგარეო პოლიტიკა); პაპობა, ბრძოლა ინვესტიტურისათვის; საქართველო X საუკუნის ბოლოსა და XI საუკუნეში; სელჩუკები (სასულთნოს ჩამოყალიბება, დაპყრობები, საშინაო და საგარეო პოლიტიკა), სელჩუკები და საქართველო; დავით აღმაშენებელი, დემეტრე I, გიორგი III, თამარ მეფე; ჯვაროსნული ლაშქრობები (მიზეზები, I-VIII ლაშქრობები, შედეგები); რაინდული ორდენები; მონღოლთა სახელმწიფო (დაპყრობები, მონღოლთა სახელმწიფოების საშინაო და საგარეო პოლიტიკა); საქართველო XIII-XV საუკუნეებში (ჯალალ ედ-დინის ლაშქრობები, მონღოლთა ბატონობა საქართველოში, გიორგი ბრწყინვალე, თემურ-ლენგის ლაშქრობები, საქართველო XV საუკუნის I ნახევარში, საქართველოს დაშლა სამეფო-სამთავროებად); ოსმალთა სახელმწიფო (ჩამოყალიბება; საშინაო და საგარეო პოლიტიკა); ასწლიანი ომი (ბრძოლა ინგლისსა და საფრანგეთს შორის 1337-1453 წლებში); ბიზანტიის დაცემა და მისი მნიშვნელობა; წოდებრივ-წარმომადგენლობითი ორგანოები ევროპაში: (კორტესები ესპანეთში, „თავისუფლების დიდი ქარტია“ და პარლამენტი ინგლისში, ლანდტაგები გერმანულ სახელმწიფოებში, გენერალური შტატები - საფრანგეთში); უნივერსიტეტების ხანა ევროპაში.</p>
<p>6) მსოფლიო და საქართველო XV-XVII საუკუნეებში</p>	<p>აღორძინება და ჰუმანიზმი (ძირითადი მახასიათებლები); კოლუმბამდელი ამერიკა; დიდი გეოგრაფიული აღმოჩენები (მიზეზები, ექსპედიციები, შედეგები); ლუთერი და რეფორმაცია გერმანიაში, რეფორმაცია ინგლისში; კონტრეფორმაცია; რელიგიური ომები ევროპაში; ნიდერლანდების რევოლუცია; ოცდაათწლიანი ომი; ინგლისი XVI-XVII საუკუნეებში (ინგლისის დაწინაურების მიზეზები, ჰენრი VIII, ელიზაბეთ I, ჩარლზ I-ისა და პარლამენტის დაპირისპირება, სამოქალაქო ომი, კრომველის მმართველობა); აბსოლუტიზმი საფრანგეთში (რიშელიე, ლუი XIII, ლუი XIV);</p>

	<p>მოსკოვის სამთავროს ჩამოყალიბება და გაძლიერება; პოლონეთის სამეფო, ლიტვის დიდი სამთავრო და რეპოსპოლიტა;</p> <p>ოსმალეთი XVI-XVII საუკუნეებში (სულეიმან I, ლეპანტოს ბრძოლა, ოსმალეთი XVII ს-ის 80-90-იან წლებში);</p> <p>სეფიანთა სახელმწიფო (ჩამოყალიბება, შაჰი აბას I, ირან-ოსმალეთის ომები);</p> <p>საქართველო XVI-XVII სს-ში (ბრძოლა ოსმალეთისა და სეფიანთა ირანის წინააღმდეგ).</p>
<p>7) მსოფლიო და საქართველო XVIII საუკუნეში</p>	<p>პეტრე I (საშინაო და საგარეო პოლიტიკა);</p> <p>საქართველო XVIII საუკუნეში (ვახტანგ VI - საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, კულტურულ -საგანმანათლებლო მოღვაწეობა; თეიმურაზ II; ერეკლე II; სოლომონ I);</p> <p>შვიდწლიანი ომი;</p> <p>ჩრდილოეთ ამერიკის კოლონიზაცია, აშშ-ს შექმნა (დამოუკიდებლობისათვის ომი, აშშ-ს შექმნა);</p> <p>განმანათლებლობა;</p> <p>საფრანგეთის რევოლუცია (გენერალური შტატების მოწვევა, ბასტილიის აღება, საფრანგეთი ეროვნული კრების მოღვაწეობის პერიოდში, კონვენტი, 1791 წლის კონსტიტუცია, იაკობინელთა მმართველობა, თერმიდორული გადატრიალება, დირექტორია).</p>
<p>8) ნაპოლეონის ეპოქა და ვენის კონგრესი</p>	<p>18 ბრიუმერის გადატრიალება;</p> <p>კონსულობა;</p> <p>პირველი იმპერია (ტრაფალგარისა და აუსტერლიცის ბრძოლები, კონტინენტური ბლოკადა, ტილზიტის ზავი, ლაშქრობა რუსეთში, ლაიპციგისა და ვატერლოოს ბრძოლები);</p> <p>ვენის კონგრესი.</p>
<p>9) საქართველო რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში</p>	<p>რუსეთის მიერ ქართული სამეფო-სამთავროების დაპყრობა;</p> <p>აჯანყებები საქართველოში ცარიზმის წინააღმდეგ XIX საუკუნის პირველ ნახევარში;</p> <p>საქართველო მეფისნაცვლობის პერიოდში;</p> <p>ალექსანდრე II-ის რეფორმები;</p> <p>რუსეთ-ირანის ომები;</p> <p>რუსეთ-ოსმალეთის ომები და საქართველო.</p>
<p>10) რევოლუციები, სამოქალაქო ომები და ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობები XIX ს-სა და XX ს-ის დასაწყისში</p>	<p>რევოლუციები ევროპაში XIX საუკუნეში;</p> <p>ილია ჭავჭავაძისა და თერგდალეულების მოღვაწეობა;</p> <p>გერმანიის გაერთიანება;</p> <p>იტალიის გაერთიანება;</p> <p>საფრანგეთი 1815-1900 წლებში (მეორე რესპუბლიკა, მეორე იმპერია, მესამე რესპუბლიკა);</p> <p>სამოქალაქო ომი აშშ-ში;</p> <p>რუსეთის იმპერია XX საუკუნის დასაწყისში (ომი იაკონიასთან).</p>

<p>11) პირველი მსოფლიო ომი და პარიზის სამშვიდობო კონფერენცია</p>	<p>სამხედრო ბლოკების შექმნა და ომის გამომწვევი მიზეზები; ომის მიმდინარეობა და ომის შედეგები; პარიზის კონფერენცია და მისი მნიშვნელობა, ერთა ლიგა; რევოლუციები და სამოქალაქო ომი რუსეთში; საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადება და მისი წინაპირობები.</p>
<p>12) საქართველო და მსოფლიო პირველ და მეორე მსოფლიო ომებს შორის პერიოდში</p>	<p>საქართველოს პირველი დემოკრატიული რესპუბლიკის საშინაო და საგარეო პოლიტიკა; საბჭოთა რუსეთის მიერ საქართველოს პირველი რესპუბლიკის ოკუპაცია; საბჭოთა კავშირის შექმნა; საბჭოთა კავშირი 20-30-იან წლებში და საქართველო მის შემადგენლობაში; იტალია და გერმანია 20-30-იან წლებში; „დიდი დეპრესია“; თურქეთი პირველ და მეორე მსოფლიო ომებს შორის.</p>
<p>13) მეორე მსოფლიო ომი</p>	<p>მეორე მსოფლიო ომის წინაპირობები; მოლოტოვ-რიბენტროპის პაქტი; გერმანიის თავდასხმა პოლონეთზე; სსრკ-ს მიერ ბალტიის რესპუბლიკებისა და დასავლეთ უკრაინის ოკუპაცია; სსრკ-ფინეთის ომი; იაპონიის თავდასხმა პერლ-ჰარბორზე; გერმანიის თავდასხმა სსრკ-ზე და სამხედრო ოპერაციები გერმანია-სსრკ-ს ფრონტზე; სამხედრო ოპერაციები აფრიკაში; ოპერაცია „ოვერლორდი“; თეირანის, იალტისა და პოტსდამის კონფერენციები; გერმანიისა და იაპონიის კაპიტულაცია.</p>
<p>14) საქართველო და მსოფლიო „ცივი ომის“ ეპოქაში</p>	<p>„ცივი ომი“ და მისი მიზეზები; კორეისა და ვიეტნამის ომები, „კარიბის კრიზისი“, ავღანეთის ომი; NATO-სა და „ვარშავის ხელშეკრულების“ ბლოკის შექმნა; აშშ XX საუკუნის 50-80-იან წლებში; საბჭოთა კავშირი და საქართველო XX საუკუნის 50-80-იან წლებში; ანტისაბჭოთა გამოსვლები 1956 წელს უნგრეთსა და 1968 წელს ჩეხოსლოვაკიაში; 1956 წლის 9 მარტის, 1978 წლის 14 აპრილის და 1989 წლის 9 აპრილის მოვლენები საქართველოში; ჰელსინკის შეთანხმება.</p>
<p>15) აღმოსავლეთ ევროპის სოციალისტური ბანაკისა და სსრკ-ის დაშლა; საქართველო XX საუკუნის მიწურულს</p>	<p>აღმოსავლეთ ევროპის სოციალისტური ბანაკისა და სსრკ-ის დაშლა; 1990 წლის არჩევნები საქართველოში; დამოუკიდებლობის აღდგენა 1991 წლის 9 აპრილს.</p>